

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”
Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого

МАУП

Кафедра господарського та трудового права

Затверджую:
Директор Навчально-наукового
інституту права імені князя
Володимира Великого

Анатолій КИШИНІ

“30” 08 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
господарського та
трудового права
Протокол № 1 від 30.08.2024р.
Завідувач кафедри

Олексій ЮЛДАШЕВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

- Спеціальності: **08 Право**
- Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**
- Освітньої програми: **081«Право»**
- Спеціалізація: _____

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Барановська Віра Миколаївна - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри господарського та трудового права

(підпис)

Викладач:

Барановська Віра Миколаївна - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри господарського та трудового права

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри господарського та трудового права
Протокол від 30.08.2024р. № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Господарське право
Шифр та назва спеціальності	08 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	7 кредитів/210 год Лекції : 68 Семінарські заняття: 32 Самостійна робота студентів: 110
Терміни вивчення дисципліни	V, VI семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік, іспит
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-civilno-pravovih-disciplin/robochi-navchalni-programi12.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Барановська Віра Миколаївна
	Кандидат юридичних наук Доцент Професор кафедри господарського та трудового права
Дисципліни, які викладає НПП	Господарське право, Господарський процес, Право інтелектуальної власності, Корпоративне право, Актуальні проблеми господарського права, Актуальні проблеми інтелектуальної власності
Напрями наукових досліджень	Господарська діяльність, монополізм, недобросовісна конкуренція, антимонопольно-конкурентне регулювання, банкрутство, правові режими господарювання в окремих сферах, галузях економіки, на певних територіях, в особливих умовах, зовнішньоекономічна діяльність, теоретичні та практичні проблеми створення, розвитку та модернізації господарського законодавства.
Посилання на реєстри ідентифікаторів науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-2784-0416 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=8GzoE68AAA_AJ
E-mail:	Контактна інформація викладача: forever55555@ukr.net

Контактний тел.	+38-(096)-368-24-24
Телефон кафедри	(044) 490-95-02, (044) 490-95-21
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-gospodarskogo-trudovogo-prava.html

Анотація курсу. Господарське право – навчальна дисципліна, що орієнтує студентів на поглиблене вивчення законодавства, яким регулюються господарські правовідносини. Вивчення дисципліни дозволить сформувати у студентів повне і об'єктивне уявлення про: поняття, предмет, метод і систему господарського права; господарське законодавство; загальні положення щодо суб'єктів господарювання; правове становище підприємств; правовий статус господарських товариств; правове становище об'єднань підприємств; правовий статус громадянина як суб'єкта господарювання; особливості правового статусу інших суб'єктів господарювання; майнову основу господарювання; загальні положення щодо господарських зобов'язань; господарські договори; правові форми участі держави і місцевого самоврядування в регулюванні господарської діяльності; правові засади захисту економічної конкуренції. Глибоке засвоєння студентами основних положень цієї навчальної дисципліни є необхідною умовою формування кваліфікованих фахівців.

Предмет вивчення дисципліни - господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання.

Мета курсу: опанування студентами основних методологічних засад оновлення і реформування правового регулювання господарських відносин в умовах ринкової економіки, приведення господарського законодавства у відповідність до Конституції України і новітніх вимог сучасності, формування практичних навичок у здобувачів у сфері господарської діяльності, необхідних для здійснення захисту законних прав та інтересів суб'єктів господарських правовідносин.

Завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів знань предметної області та розуміння професійної діяльності, знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права; оволодіння здатністю застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатністю до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення, аналізу правових проблем та обґрунтування правових позицій, здатністю до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації, здійснення правового супроводу діяльності суб'єктів господарювання.

Пререквізити навчальної дисципліни. “Теорія держави і права”, “Адміністративне право”, “Конституційне право”, “Цивільне право”.

Постреквізити навчальної дисципліни. “Актуальні проблеми господарського права”.

Програмні компетентності.

Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності у сфері господарського права. ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК7.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями у сфері господарського права. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного
-------------------------	--

	<p>демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
<p>Спеціальні (фахові/предметні) компетентності</p>	<p>СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання та розуміння структури правничої професії у сфері господарського права та його ролі у суспільстві.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути господарського права.</p> <p>СК8. Здатність використовувати правові принципи та доктрини, у тому числі здійснювати правовий аналіз організації та здійснення господарської діяльності, форми, порядок та способи захисту господарських зобов'язань.</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності, пов'язаної з організацією та здійсненням господарської діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела у сфері господарської діяльності для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції у сфері господарського права.</p> <p>СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів у сфері господарської діяльності, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p> <p>РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для господарської діяльності.</p> <p>РН. 15 Вільно використовувати для господарської діяльності та господарського регулювання правовідносин доступні інформаційні технології і бази даних.</p> <p>РН 19 . Пояснювати природу і зміст основних правових явищ і процесів у сфері господарської діяльності та господарського регулювання.</p> <p>РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити правові висновки у сфері господарської діяльності.</p> <p>РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях у сфері господарської діяльності.</p>

Зміст навчальної дисципліни.

№	Назва теми	К-сть годин, з них:	
		Лекції (Л)	Семін.зан. (СЗ)
5 семестр			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Основні засади господарської діяльності. Суб'єкти господарських правовідносин.			
Тема 1.	Загальні положення. Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у сфері господарювання. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції.	4	2
Тема 2.	Господарська комерційна діяльність (підприємництво). Некомерційна господарська діяльність.	2	2
Тема 3.	Загальні положення. Підприємство. Державні та комунальні унітарні підприємства.	4	2
Тема 4.	Господарські товариства. Підприємства колективної власності. Приватні підприємства, інші види підприємств.	4	2
Тема 5.	Об'єднання підприємств. Громадянин як суб'єкт господарювання, особливості статусу інших суб'єктів господарювання.	4	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Майнова основа господарювання. Господарські зобов'язання			
Тема 6.	Майно суб'єктів господарювання. Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності.	4	2
Тема 7.	Цінні папери у господарській діяльності. Корпоративні права та корпоративні відносини.	2	
Тема 8.	Загальні положення про господарські зобов'язання. Господарські договори. Ціни і ціноутворення у сфері господарювання.	6	2
Тема 9.	Виконання господарських зобов'язань, припинення зобов'язань. Визнання суб'єкта підприємництва банкрутом.	4	2
	Форма контролю: Залік	34	16
6 семестр			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Відповідальність в господарському праві			
Тема 10.	Загальні засади відповідальності учасників господарських відносин.	2	2
Тема 11.	Відшкодування збитків у сфері господарювання. Штрафні та оперативно-господарські санкції.	4	
Тема 12.	Адміністративно-господарські санкції. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.	4	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Особливості правового регулювання в окремих галузях господарювання			
Тема 13.	Галузі та види господарської діяльності. Особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності.	4	2
Тема 14.	Комерційне посередництво (агентські відносини) у сфері господарювання. Правове регулювання перевезення	4	2

	вантажів.		
Тема 15.	Капітальне будівництво. Правове регулювання інноваційної діяльності.	4	2
Тема 16.	Особливості правового регулювання фінансової діяльності.	4	2
Тема 17.	Використання у підприємницькій діяльності прав інших суб'єктів господарювання (комерційна концесія).	4	2
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 5. Зовнішньоекономічна діяльність. Спеціальні режими господарювання			
Тема 18.	Загальні положення. Іноземні інвестиції.	2	2
Тема 19.	Спеціальні (вільні) економічні зони. Концесії. Інші види спеціальних режимів господарської діяльності.	2	
Форма контролю: Іспит		34	16

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементам презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Залік проводиться за результатами поточної роботи студента протягом 5-го семестру.

Іспит проводиться в усній формі в кінці 6-го семестру: до завдання входять 3 теоретичних питання.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА за іспит(в балах) = результати поточної роботи + результати іспиту.

Система оцінювання та вимоги. 5-й семестр.

	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Модульна контрольна робота***	Залік
	СЗ 1	СЗ 2	СЗ 3	СЗ 4	СЗ 5	СЗ 6	СЗ 7	СЗ 8			
Робота на семінарському занятті (СЗ)*	8	8	8	8	8	8	8	8	8	20	Загальна кількість балів 100
Самостійна робота**	2	2	2	2	2	2	2	2			

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 8 балів.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;

- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 2 бали.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді *тестування*.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 20 питань.

Види тестових завдань:

- 3 вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- 3 вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум **20 балів**.

6-й семестр.

	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16	Тема 17	Тема 18	Тема 19	Модульна контрольна робота***	Іспит	Загальна кількість балів
	С3 9	С3 10	С3 11	С3 12	С3 13	С3 14	С3 15	С3 16					
Робота на семінарському занятті (С3)*	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	12	40	100
Самостійна робота**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 5 балів.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 1 бал.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді *тестування*.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 12 питань.

Види тестових завдань:

- 3 вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- 3 вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум **12 балів**.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано

82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Курс «Господарське право» (для бакалаврів) передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і семінарських занять співпадають. Відсутність на семінарському занятті відпрацьовується. Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

На останньому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. Дахно І. І., В. М. Алієва-Барановська. Право Європейського союзу : навчальний посібник. За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 416 с.
2. Алієва-Барановська В. Організаційно-правові засади охорони інтелектуальної власності в Україні. Юридична Україна. 2017. №4. С. 49-57.
3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність-3: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2018. 355 с.
4. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Міжнародне економічне право-2: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 368 с.
5. Алієва-Барановська В. М., Сіренко О. Ф. Порівняльна характеристика комерційної таємниці в законодавстві іноземних країн та у міжнародному праві. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2020. № 4. С. 135-149.
6. <https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-gospodarskogo-trudovogo-prava/robochi-navchalni-programi14.html>
7. <https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-gospodarskogo-trudovogo-prava/silabusi16.html>

Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

3. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
5. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597- VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
6. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
8. Про Антимонопольний комітет України: закон України від 26.11.1993 № 3659-XII . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
9. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: закон України від 15.05.2003 № 755-IY. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
10. Про захист економічної конкуренції: закон України від 11.01.2001 р. N 2210-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
11. Про захист від недобросовісної конкуренції: закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про господарські товариства: закон України від 19.09.1991 № 1576-XII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
13. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#n386>

Додаткова:

14. Бутирський А.А. Господарське право : навчальний посібник. Міністерство освіти і науки України, Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2020. 143 с.
15. Вінник О.М., Шаповалова О.В. Господарське право в умовах цифровізації економіки : навчальний посібник. Національна академія правових наук України, Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені Ф. Г. Бурчака. 2020. 313 с.
16. Господарське право (Загальна частина) : підручник / колектив авторів: Гарагонич О.В., Кологойда О.В., Кравець І.М., Пацурія Н.Б. та 7 інших ; за редакцією В.С. Щербини, В.В. Резнікової ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут права. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021.
17. Дерев'янка Б. В., Туркот О. А., Прилуцька А. В. Захист прав суб'єктів господарювання: навчальний посібник; за ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. В. Дерев'янка; 3-є вид., переробл. доповн.; НАПрН України, Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друк-Сервіс», 2022. 196 с.
18. Ревенко Д. С., Глібок С. В. До питання організація суб'єктів некомерційної господарської діяльності. Цифрові трансформації України 2020: виклики та реалії : зб. наук. пр. НДІ ПЗІР НАПрН України № 1 за матеріалами круглого столу, 18 верес. 2020 р. Електрон. вид. Харків, 2020. С. 136–146.
19. Швець В.О., Юлдашев О.Х., Міхатуліна О.М., Шуба Б.В. Господарське право (загальна частина): посібник для закладів вищої освіти/ за заг. редакцією д.ю.н., професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво "Людмила", 2024. 428с.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. URL: <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>
3. Офіційний веб-сайт Антимонопольного комітету України. URL: <https://amcu.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>